

Nordre Follo
kommune

Veileder til forskrift om vann- og avløpsgebyr,
Nordre Follo kommune
VA-gebyrforskriften

Oppdatert mai 2024
(endringene er markert i rød skrift)

Kort om veilederen

Dette dokumentet er utarbeidet som veileder til [Forskrift om vann- og avløpsgebyrer Nordre Follo kommune](#), vedtatt i Kommunestyret 3.11.2021, gjeldende fra 1.1.2022. Korttittel VA-gebyrforskriften.

Veilederen til VA-gebyrforskriften er et verktøy for saksbehandlere og innbyggere ved fakturering av vann- og avløpsgebyrer. Den vil oppdateres/justeres jevnlig ved behov for ytterligere veiledning til bestemmelsene i forskriften.

Veilederen gjengir alle paragrafene i forskriften og kommer med utdypende forklaring der det er behov for det. Gjennomgående er det lagt inn link til nettsider der lover, forskrifter og annet relevant henvises til.

Veilederen er bygget opp slik at selve lovteksten kommer først i skrifttype **Times New Roman**. Veiledende tekst er skrevet i skrift Calibri og lagt inn under hver § der det er vurdert hensiktsmessig med veiledende tekst.

Versjonshistorikk:

1. utgave 26.01.2022

2. utgave 24.05.2024

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1. Generelle bestemmelser.....	6
§ 1-1. Forskriftens formål.....	6
Veiledning § 1-1.	6
§ 1-2. Definisjoner	6
Veiledning § 1-2. Eiendomsbegrepet i vass- og avløpsanleggslova og VA-gebyrforskriften ...	7
Veiledning § 1-2. Sammenhenger mellom ulike begreper og definisjoner	7
Veiledning § 1-2. Likebehandling av borettslag og eierseksjonssameier	8
Kapittel 2. Vann- og avløpsgebyrer	9
§ 2-1. Generell gebyrplikt.....	9
Veiledning § 2-1. Bærer av gebyrplikten generelt	9
§ 2-2. Gebyrtyper	9
Veiledning § 2-2. Generelt om vann- og avløpsgebyrer	9
§ 2-3. Gebyr- og betalingssetser	9
Veiledning § 2-3. Gebyrregulativet	9
§ 2-4. Arealberegningmetode og forholdet til opplysninger i matrikkelen	10
Kapittel 3. Engangsgebyr for tilknytning	11
§ 3-1. Gebyrplikt.....	11
Veiledning § 3-1. Gebyrplikt og betydning av tilknytningsgebyr som engangsgebyr	11
§ 3-2. Utforming av gebyret	12
Veiledning § 3-2. Tilknytningsgebyr per bruksenhet med eksempler	12
§ 3-3. Ansvar og betaling.....	13
Kapittel 4. Årsgebyr	14
§ 4-1. Gebyrplikt.....	14
Veiledning § 4-1. Gebyrplikten for årsgebyr	14
§ 4-2. Gebyrets oppbygning	14
Veiledning § 4-2. Årsgebyrets oppbygning	14
§ 4-3. Abonnementsgebyr.....	15
Veiledning § 4-3. Abonnementsgebyr (fast del av årsgebyret)	15
§ 4-4. Forbruksgebyr	17
Veiledning § 4-4. Forbruksgebyr (variabel del av årsgebyret)	17
§ 4-5. Betaling etter stipulert forbruk.....	17

Veiledning § 4-5. Betaling etter stipulert forbruk.....	17
§ 4-6. Reduksjon av eller tillegg til årsgebyr	17
Veiledning § 4-6. Reduksjon av eller tillegg til årsgebyr	18
§ 4-7. Pålegg om utbedring	18
Veiledning § 4-7. Pålegg om utbedring.....	18
§ 4-8. Ansvar for opplysninger om abonnement	18
§ 4-9. Ansvar for gebyrene	19
Veiledning § 4-9. Ansvar for gebyrene.....	19
§ 4-10. Retting av feil gebyrberegning	19
Kapittel 5. Bestemmelser for installasjon og bruk av vannmåler	20
§ 5-1. Generelle bestemmelser	20
§ 5-2. Installasjon	20
Veiledning § 5-2. Hva legger kommunen i «uforholdsmessig kostbart»	20
§ 5-3. Eierforhold og kostnader	20
§ 5-4. Avlesning av vannmåler	21
§ 5-5. Tilsyn og vedlikehold	21
§ 5-6. Nøyaktighetskontroll.....	21
§ 5-7. Avregning ved feilmåling.....	21
§ 5-8. Utskifting og flytting.....	21
Kapittel 6. Innbetaling av årsgebyr.....	23
§ 6-1. Pantsikring og innkreving	23
Veiledning § 6-1. Pantsikring og innkreving.....	23
§ 6-2. Manglende innbetaling	23
§ 6-3. Klage og omgjøring.....	23
Veiledning § 6-3. Klage og omgjøring	23
Kapitel 7. Andre relevante regler og ikrafttredelse.....	24
§ 7-1. Andre relevante regler	24
Veiledning § 7-1 link til relevante lover og regler	24
§ 7-2. Ikrafttredelse.....	24
Eksempler på beregning av tilknytningsgebyr og årsgebyr.....	25
Borettslag	25
Beregning av tilknytningsgebyr borettslag	25
Beregning av årsgebyr borettslag	26
Boligsameie	27

Tilknytningsgebyr boligsameie.....	27
Årsgebyr boligsameie.....	28
Enebolig.....	29
Tilknytningsgebyr enebolig	29
Årsgebyr enebolig	30
Enebolig med hybel/sokkelleilighet	31
Tilknytningsgebyr enebolig med hybel/sokkelleilighet	31
Årsgebyr enebolig med hybel/sokkelleilighet.....	32
Nærings-/kombinasjonseiendom.....	33
Tilknytningsgebyr næringseiendom.....	33
Årsgebyr næringseiendom.....	34
Eksempler på plassering i abonnementsgebyr kategori der dimensjon på vanninntaksledning blir målt/dokumentert, eller er kjent	35

Hjemmel: Fastsatt av Nordre Follo kommunestyre 3. november 2021 med hjemmel i [lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg \(vass- og avløpsanleggslova\) § 3](#) og [forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning \(forurensningsforskriften\) § 16-1](#) annet ledd.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Forskriftens formål

Forskriften gir bestemmelser om beregning og innbetaling av gebyrer som abonnentene skal betale for kommunens vann- og avløpstjenester.

Veiledning § 1-1.

Kommunens generelle adgang til å kreve inn vann- og avløpsgebyrer er hjemlet i [lov om kommunale vass- og avløpsanlegg](#). [Forurensningsforskriften](#) fastsetter de overordnede rammene for gebyrene.

Vann- og avløpsgebyrene i Nordre Follo kommune bygger på selvkostprinsippet, det vil si at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes inn gjennom de gebyrene som abonnentene betaler. Kommunen har etter [forurensningsforskriften](#) ikke anledning til å tjene penger på tjenestene og [selvkostforskriften](#) beskriver hvordan beregningen skal skje.

Over- eller underskudd i det enkelte år skal henholdsvis avsettes til eller trekkes fra bundne selvkostdriftsfond. Avsatt overskudd fra det enkelte år tilbakeføres til abonnentene i form av lavere årsgebyrer i løpet av en femårsperiode. Tilsvarende vil fremførbare underskudd dekkes inn over årsgebyret i løpet av en femårsperiode. Dette kommer frem av [selvkostforskriften § 8](#).

Vann- og avløpsgebyrene skal ikke brukes til å finansiere andre deler av kommuneforvaltningen ([selvkostforskriften § 2](#)).

[VA-gebyrforskriften](#) (gjengitt i denne veilederen) gir direkte føringer for hvordan kostnader for vannforsyning og avløpshåndtering i Nordre Follo kommune skal fordeles på vann- og avløpsabonentene. Rettferdig fordeling av kostnadene er grunnleggende prinsipp i utformingen av forskriften.

§ 1-2. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a. *Abbonent:* Eier/e eller fester/e av eiendom som er tilknyttet kommunens vannforsynings- og/eller avløpsanlegg, eller av eiendom som er godkjent eller krevd tilknyttet. I borettslag er borettslaget abonnent. I eierseksjonssameier er hver eier av eierseksjon en abonnent.
- b. *Eiendom:* Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til lovgivningen om eierseksjoner regnes som selvstendig eiendom.
- c. *Abonnement:* Avtale mellom abonnent og kommunen om vannforsynings- og/eller avløpstjenester. Det er ikke en betingelse at avtalen er skriftlig. Avtale om tilknytning via privat fellesledning regnes som abonnement.
- d. *Avløpsvann:* Med avløpsvann forstås både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.

- e. *Bygning*: Konstruksjon/byggverk med eget bygningsnummer i matrikkelen.
- f. Bruksenhet: Rom eller en samling av rom og åpne deler som sammen anvendes i en bestemt hensikt av én bruker, som kan være eier, leier eller annen bruksretthaver. En bruksenhet kan være én eller flere bygninger på en tomt. Den kan også være en del av en bygning, for eksempel en bolig- eller kontorenhet.
- g. Boenhet: En boenhet er en bruksenhet som har alle hovedfunksjoner og som brukes til boligformål.
- h. Bolig/boligeiendom: Bebygd eiendom som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111–163 etter NS 3457.
- i. Fritidsbolig: Bygning som er registrert som fritidsbolig i matrikkelen angitt ved bygningstype 161–163 etter NS 3457.
- j. Kombinasjonseiendom: Eiendom med en eller flere boenheter og hvor det er en eller flere bruksenheter som ikke er bolig.
- k. Næringseiendom: Eiendom som ikke er bolig- eller kombinasjonseiendom. Bygg for offentlige formål klassifiseres som næringseiendom.
- l. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS 3940. Garasjer, uthus, anneks, utvendige boder samt naust regnes ikke som bruksareal for bolig- og kombinasjonseiendom. Bygningstype 181–183 etter NS 3457.

Veiledning § 1-2. Eiendomsbegrepet i vass- og avløpsanleggslova og VA-gebyrforskriften

[Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3](#) gir kommuner hjemmel til å ta vann- og avløpsgebyr, (sitat, vår kursivering): «*Når ein fast eigedom har tilknytning til kommunal vass- eller avløpsleidning, anten beinveges eller gjennom privat samleidning, har eigaren skyldnad til å svare vass- og avløpsgebyr til kommunen.*» Loven presiserer med dette at det er **eieren** av en tilknyttet **eiendom** som skal **gebyrlegges**.

I [VA-gebyrforskriften](#) er eiendom definert slik (sitat, vår kursivering): «*Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til [lovgivningen om eierseksjoner](#) regnes som selvstendig eiendom.*» Definisjonen av *eiendom* og *abonment* er viktig i flere bestemmelser i denne forskriften. De påvirker blant annet hvem som skal betale årsgebyr og tilknytningsgebyr.

Veiledning § 1-2. Sammenhenger mellom ulike begreper og definisjoner

Hierarkisk oppbygning

En *eiendom* kan ha flere *bygninger*, hver bygning kan ha flere *bruksenheter*. Dersom bruksenheten brukes til boligformål kalles bruksenheten for *boenhet*. En eierseksjon vil typisk bestå av én bruks- /boenhet. Det samme gjelder en andelsleilighet i et borettslag.

Eiendom – Definert som fast eiendom med eget gårds- og bruksnummer, eventuelt også med feste- og/eller seksjonsnummer i en kommune. En eiendom kan være bebygd eller ubebygd. I matrikkelen vil en eiendom skrives på denne formen:

Kommunenummer-Gårdsnummer/Bruksnummer/Festenummer/Seksjonsnummer

Eksempel: Nordre Follo Rådhus: 3020-134/172/0/0

Dvs. det er hverken seksjons- eller festenummer markert med «/0/0».

Bygning/bygningstype – Alle bygninger i landet er klassifisert med en bygningstype etter NS 3457. For eksempel angir bygningstype 111 at bygningen er en *enebolig*, mens bygningstype 211 angir at bygningen er en *fabrikk*. Bygningstyper som begynner med tallet «1» er *boligbygg*, mens bygningstyper som begynner med andre tall enn «1» er *annet enn bolig*.

Bolig-, nærings- og kombinasjonseiendom – I forskriften skilles det mellom *boligeiendom* og *nærings-/kombinasjonseiendom*. For at en eiendom etter [VA-gebyrforskriften](#) skal regnes som en *boligeiendom* må bygningene på eiendommen være av typen *boligbygg*. Typisk kan en boligeiendom bestå av en enebolig (type 111) og en frittstående garasje (type 181).

Tilsvarende vil en eiendom hvor alle bygningene er av typen *annet enn bolig* regnes som en *næringseiendom*. For eksempel vil en eiendom med et rådhus (type 311) og et parkeringshus (type 431) være en næringseiendom.

Forskriften benytter begrepet *kombinasjonseiendom* for eiendommer hvor det både er bygninger av hovedtypene boligbygg og annet enn bolig. Et typisk eksempel er en landbrukseiendom med et våningshus (type 113) og et fjøs for husdyr (type 241).

Veiledning § 1-2. Likebehandling av borettslag og eierseksjonssameier

Et borettslag ([samvirkeforetak med andelseiere](#)) eier gjerne bare én eiendom, det vil si ett gårds- og bruksnummer¹, mens det i et eierseksjonssameie er flere eiendommer da hver seksjon regnes som én eiendom (definisjon § 1-2. punkt b.). For å sikre likebehandling av borettslag og eierseksjonssameier ved beregning av tilknytningsgebyr (engangsgebyr) følger det av [§ 3-2](#) at tilknytningsgebyr skal beregnes *per bruksenhet* (definisjon § 1-2. punkt f.). Nærmere om tilknytningsgebyr, se veiledning til kapittel 3.

---

¹ Grunneiendom, fast eiendom med eget gårdsnummer og bruksnummer. Kilde: Store norske leksikon.

Kapittel 2. Vann- og avløpsgebyrer

§ 2-1. Generell gebyrplikt

Plikten til å betale vann- og/eller avløpsgebyr gjelder følgende abonnenter:

- a. Eier/e eller fester/e av fast eiendom som er tilknyttet kommunal vann- og/eller avløpsledning, direkte eller gjennom privat samledning.
- b. Eier/e eller fester/e av eiendom som kommunen i medhold av [plan- og bygningslovens § 27-1](#) eller [§ 27-2](#) har krevd tilknyttet kommunal vann- og/eller avløpsledning.

Veiledning § 2-1. Bærer av gebyrplikten generelt

Utgangspunktet er eiendommen slik den er definert i [§ 1-2](#), punkt b. Gebyrplikten bæres av den som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av objektet/eiendommen i grunnbok/matrikkel. Faktura blir konsekvent sendt til eier(e)/fester(e) som står oppført i grunnbok/matrikkel. Fakturamottaker defineres som abonnent.

§ 2-2. Gebyrtyper

Gebyrtypene er:

- a. Engangsgebyr for tilknytning til henholdsvis vann og avløp.
- b. Årsgebyr for henholdsvis vann og avløp (summen av fast og variabel del).

Kommunen kan i tillegg kreve betaling etter standardiserte satser for kommunens kostnader ved avlesning av vannmåler, samt avstengning og påsetting av vannforsyning.

Veiledning § 2-2. Generelt om vann- og avløpsgebyrer

I [vass- og avløpsanleggslova § 4](#) står det at gebyrene skal være delt i

- engangsgebyr for tilknytning og
- årlige gebyrer

Hvordan engangsgebyrene for tilknytning til vann og avløp beregnes i kommunen, fremgår av VA-gebyrforskriftens [kapittel 3](#). Oppbyggingen av årsgebyret for vann og avløp fremgår av [kapittel 4](#).

§ 2-3. Gebyr- og betalingssetser

Gebyr- og betalingssetser fastsettes årlig av kommunestyret, og trer i kraft fra det tidspunkt kommunestyret bestemmer. Gebyrene skal fullt ut dekke kommunens kostnader ved levering av tjenestene regulert av denne forskriften.

Satsene fremkommer av gebyrregulativet, og er tilgjengelige på kommunens hjemmesider.

Veiledning § 2-3. Gebyrregulativet

Med gebyrregulativet **menes gebyrlisten som finnes i den til enhver tid gjeldende økonomi- og handlingsplan** for Nordre Follo kommune. **Gebyrlisten** finner du ved å klikke [her](#).

§ 2-4. Arealberegningsmetode og forholdet til opplysninger i matrikkelen

I den utstrekning gebyrberegningen gjøres avhengig av byggets størrelse, danner bruksarealet beregnet etter NS 3940 grunnlaget for gebyrfastsettelsen.

Garasjer, uthus, anneks, utvendige boder samt naust regnes ikke som bruksareal for bolig- og kombinasjonseiendom. Bygningstype 181–183 etter NS 3457.

Dersom eiendommens opplysninger i matrikkelen er mangelfulle, kan kommunen estimere arealet basert på gjennomsnittsoverslag basert på bygningstype. Abonnten kan selv fremskaffe dokumentasjon på eiendommens gebyrpliktige areal.

Som grunnlag for beregning av gebyrer tar kommunen utgangspunkt i opplysningene i matrikkelen. Opplysninger skal korrigeres dersom disse er feilaktige.

Kapittel 3. Engangsgebyr for tilknytning

§ 3-1. Gebyrplikt

Engangsgebyr for tilknytning til kommunalt vann- og/eller avløpsanlegg skal betales for:

- a. Tilknytning av eiendom.
- b. Tilknytning av eiendom som kommunen krever tilknyttet.
- c. Eiendom med tilknytning som ikke er godkjent.

Engangsgebyr for tilknytning til vann og/eller avløp betales ikke ved seksjonering av allerede tilknyttet eiendom.

Veiledning § 3-1. Gebyrplikt og betydning av tilknytningsgebyr som engangsgebyr

Utgangspunktet er eiendommen slik den er definert i [§ 1-2](#), punkt b. Gebyrplikten bæres av den som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av objektet/eiendommen i grunnbok/matrikkel. Faktura blir konsekvent sendt til eier(e)/fester(e) som står oppført i grunnbok/matrikkel.

Tilknytningsgebyret er et engangsgebyr, jmfør [vass- og avløpsanleggslova § 4](#). Kommunen har valgt å ikke kreve nytt tilknytningsgebyr ved utvidelse av bruksareal. Det betyr at en **allerede tilknyttet eiendom aldri skal betale nytt engangsgebyr** (tilknytningsgebyr).

Noen eksempler:

- 1) Dersom **eneboligen rives og det bygges nytt/nye bygg** på eiendommen som da vil bestå av flere seksjoner:
  - a. Dersom eiendommen (altså gnr, bnr, fnr, snr, ikke **bygningen**(e)!) allerede har betalt **engangsgebyr**: Skal ikke nytt tilknytningsgebyr utstedes! Det spiller ingen rolle om det på eiendommen tidligere sto oppført en enebolig, fabrikk, seksjonert boligblokk, hytte, osv. Eiendommen har betalt engangsgebyret én gang og skal følgelig ikke betale på nytt, og dette fullstendig uavhengig av hva som oppføres på eiendommen.
- 2) Dersom **tomt skilles ut** (fradeling av et tomteareal) fra en allerede tilknyttet eiendom. Det fradelte tomtearealet **anses ikke å ha tilknytning** til den opprinnelige eiendommen og blir en **ny ikke-tilknyttet eiendom** (nytt gnr/bnr):
  - a. Medfører nytt (ev. nye) tilknytningsgebyr for den nye eiendommen.
- 3) En tomt hvor det aldri har vært tilknytning tidligere, blir gjenstand for tilknytning ved igangsettingstillatelse og da er det:
  - a. Én eiendom/tomt (*gnr/bnr/fnr/snr*) med **én** bruksenhet ved igangsettingstillatelsen: Ett gebyr per bruksenhet, dvs. **ett** tilknytningsgebyr
  - b. Én eiendom/tomt (*gnr/bnr/fnr/snr*), f.eks. et gårdsbruk, med **fem** bruksenheter ved igangsettingstillatelsen: Ett gebyr per bruksenhet, dvs. **fem** tilknytningsgebyrer
  - c. En eiendom/tomt (*gnr/bnr/fnr/snr*) hvor det i igangsettingstillatelsen er gitt tillatelse til oppføring av en eller flere bygninger organisert i et borettslag ([samvirkeforetak med andelseiere](#)) med **ti** boenheter til sammen: Ett gebyr per bruksenhet, dvs. **ti** tilknytningsgebyrer
  - d. To eiendommer/tomter (*gnr/bnr/fnr/snr x 2*) hvor det i igangsettingstillatelsen er gitt tillatelse til oppføring av en eller flere bygninger organisert i et borettslag

- ([samvirkeforetak med andelseiere](#)) med **ti** boenheter til sammen: Ett gebyr per bruksenhet, dvs. **ti** tilknytningsgebyrer
- e. En eiendom/tomt (*gnr/bnr/fnr*) hvor det i igangsettingstillatelsen er gitt tillatelse til oppføring av en eller flere bygninger som skal bestå av **ti** [eierseksjoner](#) (snr): Ett gebyr per bruksenhet, dvs. **ti** tilknytningsgebyrer
- f. En eiendom/tomt (*gnr/bnr/fnr/snr*) hvor det i igangsettingstillatelsen er gitt tillatelse til oppføring av en enebolig: Ett gebyr per bruksenhet, dvs. **ett** tilknytningsgebyr.
- Presisering. **Dersom det**
- i. **etter tilknytning** søkes om oppføring av et eierseksjonssameie med førti seksjoner i stedet for eneboligen, skal det ikke utstedes ytterligere tilknytningsgebyr!
  - ii. **etter tilknytning** søkes det om å seksjonere eller re-seksjonere, skal det ikke utstedes ytterligere tilknytningsgebyr!

Eiendommen er allerede tilknyttet og engangsgebyret er allerede ilagt.

Det vil si det beregnes like mange engangsgebyr som det er **bruksenheter** på det enkelte gnr/bnr/fnr som igangsettelsestillatelsen forutsetter oppført. Eierseksjoner (snr) teller fremdeles som selvstendig eiendom, men der det kan tenkes at en eierseksjon består av to eller flere bruksenheter, da blir det like mange gebyr til eierseksjonen (som er **eiendommen**) som det er bruksenheter. Hvilken bygningstype (enebolig, blokk, rekkehus, bilverksted osv.) som søkes oppført har **ingen** påvirkning på antall engangsgebyr!

Når først en eiendom er tilknyttet (ilagt tilknytningsgebyr) blir det ingen ytterligere utstedelse av nytt/nye tilknytninger ved senere seksjoneringer, re-seksjonering, rivning og bygging av nytt eksempelvis. Det er kun fradeling av tomteareal fra en allerede tilknyttet eiendom som utløser nytt tilknytningsgebyr.

§ 3-2. Utforming av gebyret

Tilknytningsgebyret er et engangsgebyr og betales etter fastsatte kategorier i gebyrregulativet.

Engangsgebyret skal utgjøre et fast og likt beløp per bruksenhet.

Dersom kommunen overtar privat vann- og/eller avløpsanlegg kan kommunen i det enkelte tilfellet avgjøre eventuell rabatt i tilknytningsgebyret.

Veiledning § 3-2. Tilknytningsgebyr per bruksenhet med eksempler

En eier/fester (bærer av gebyrplikten) av en eiendom må betale tilknytningsgebyr når eiendommen kobles til kommunens vann- og/eller avløpsnett. Eieren betaler like mange tilknytningsgebyr som det er bruksenheter på eiendommen. Det er her bruksenhet som er utslagsfaktoren og ikke eiendom. Dette for å likebehandle borettslag ([samvirkeforetak med andelseiere](#)) og eierseksjonssameier ved beregning av tilknytningsgebyrene for vann og avløp. Se veiledning til § 1-2: «*Likebehandling av borettslag og eierseksjonssameier*».

Noen eksempler:

- Et borettslag (abonnet) med 20 leiligheter (andeler) registrert på samme gårds- og bruksnummer: Hver leilighet er en bruksenhet og borettslaget skal betale 20 tilknytningsgebyrer.

- Et eierseksjonssameie med 25 eierseksjoner registrert på samme gårds- og bruksnummer og med 25 seksjonsnumre: Hver seksjon er en bruksenhet (og en abonnent) og hver seksjon skal betale ett tilknytningsgebyr.
- En dagligvarebutikk med én bruksenhet på ett gårds- og bruksnummer: Butikken skal betale ett tilknytningsgebyr.

§ 3-3. Ansvar og betaling

Den som er abonnent på det tidspunkt gebyrplikt oppstår er ansvarlig for betaling av gebyret.

Gebyret faktureres etter gjeldende sats ved gitt igangsettingstillatelse. Bebygd eiendom som tilknyttes i etterkant av byggetillatelse betaler engangsgebyr etter gjeldende sats på det tidspunktet søknad om tilknytning mottas av kommunen eller kommunens krav om tilknytning fremsettes.

Engangsgebyr skal være betalt før tilknytning.

Kapittel 4. Årsgebyr

§ 4-1. Gebyrplikt

Årsgebyr skal betales for alle eiendommer som:

- a. er tilknyttet kommunalt vann- og/eller avløpsanlegg.
- b. er gebyrpliktig etter [§ 3-1](#), første ledd, bokstav b.

For nybygg beregnes årsgebyr fra dato for midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, subsidiært fra dato eiendommen ble tatt i bruk dersom midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest ikke er gitt.

Gebyrplikten er uavhengig av om det er utendørs tappepunkt/vannpost eller om det er innlagt vann.

Veiledning § 4-1. Gebyrplikten for årsgebyr

Utgangspunktet er eiendommen slik den er definert i [§ 1-2](#), punkt b. Gebyrplikten bæres av den som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av objektet/eiendommen i grunnbok/matrikkel. Faktura blir konsekvent sendt til eier(e)/fester(e) som står oppført i grunnbok/matrikkel. Fakturamottaker defineres som abonnent.

Oppbygging og beregning av årsgebyr følger av [§§ 4-2.](#), [4-3.](#) og [4-4.](#)

§ 4-2. Gebyrets oppbygging

Årsgebyrene for vann- og avløpstjenester består av to deler:

- a. Abonnementsgebyr (fast del).
- b. Forbruksgebyr (variabel del).

Inntektene fra abonnementsgebyret skal fortrinnsvis dekke vann- og avløpstjenestenes forventede kapitalkostnader.

Hvor stor andel av kommunens inntekter fra årsgebyr som er knyttet til henholdsvis fast og variabel del, fastsettes hvert år i gebyrregulativet.

Veiledning § 4-2. Årsgebyrets oppbygging

Årsgebyret er **totalt** og består av en **fast** og en **variabel** del.

Den faste delen består av et abonnementsgebyr. Samlet inntekt fra abonnementsgebyr skal dekke kommunens kapitalkostnader, dvs. kostnader knyttet til kommunens infrastruktur. Hvordan abonnementsgebyret beregnes omtales i [§ 4-3](#).

Den variable delen (forbruksgebyret) skal betales etter enten målt eller stipulert forbruk. Som hovedregel skal alle eiendommer ha egen vannmåler og betale etter målt forbruk, jmfør [§ 4-4](#) første ledd. Stipulert forbruk brukes kun unntaksvis, og det er ikke mulig å velge mellom vannmåler og stipulering. Det stipulerte forbruket beregnes etter gebyrpliktig bruksareal og en omregningsfaktor som fastsettes hvert år i [gebyrregulativet](#). Forbruksgebyret finansierer kostnader til drift og vedlikehold av vann- og avløpstjenesten (lønn og øvrige driftsutgifter, herunder vedlikehold). En abonnent kan alltid redusere årsgebyr for vann og avløp ved å senke vannforbruket. Hvordan forbruksgebyret beregnes omtales i [§§ 4-4 og 4-5](#).

§ 4-3. Abonnementsgebyr

Bolig- og fritidseiendom skal betale abonnementsgebyr som en fast sats per boenhet.

Nærings- og kombinasjonseiendom skal betale abonnementsgebyr etter fastsatte kategorier som gjenspeiler vannforsyningskapasiteten til den enkelte eiendom. Abonnentens kategori avgjøres av nominell diameter på eiendommens vanninntaksledning ved avgreningspunktet. Dersom det er flere inntaksledninger til samme eiendom, gjelder den største dimensjonen. For eiendommer hvor kommunen ikke kjenner vanninntaksledningens dimensjon fastsettes abonnentens kategori utfra historisk høyeste vannforbruk. Kategoriene fremgår av gebyrregulativet.

Veiledning § 4-3. Abonnementsgebyr (fast del av årsgebyret)

Den faste delen av årsgebyret, abonnementsgebyret, skal etter forskriften fortrinnsvis dekke kommunens VA-kapitalkostnader (VA = vann og avløp). Normalt anses kapitalkostnadene som kommunens faste kostnader. Kapitalkostnadene er knyttet til tjenestenes investeringer i infrastruktur og består av avskrivninger og kalkulatorisk rente (avkastning på bundet kapital). Dette er kostnader som vil løpe uavhengig av vannforbruk.

For **bolig- og fritidseiendom** skal den faste delen (abonnementsgebyret) betales som en fast sats *per boenhet* (definisjon § 1-2. punkt g). Dette sikrer likebehandling mellom ulike boformer, jamfør veiledning til § 1-2.

Næringseiendom (eiendom med næringsbygg) og kombinasjonseiendom (eiendom hvor det både er næringsbygninger og bygninger for bolig) omtales som **næringsabonnent**. **Nærings- og kombinasjonseiendom** kan typisk bestå av bare én bruksenhet, men stå for en betydelig andel av VA-anleggenes kapasitet. Forskriften har derfor differensierte satser for nærings- og kombinasjonseiendom. Hver eiendom er kategorisert etter nominell diameter² på eiendommens vanninntaksledning, alternativt utfra historisk høyeste vannforbruk. Dette sikrer at boligeiendom ikke må dekke mesteparten av VA-kapitalkostnadene.

En næringsabonnents kategori skal som hovedregel avgjøres av vanninntaksledningens nominelle dimensjon ved avgreningspunktet. **Dette punktet vil typisk være overgangen fra kommunal hovedledning til privat stikkledning tilhørende eiendommen.**

Enkelte eiendommer har flere vanninntaksledninger. Forskriften slår fast at det er den største dimensjonen som gjelder. Vannledningens dimensjon er et uttrykk for abonnentens antatte beslag på kommunens infrastrukturkapasitet. Desto større dimensjon, jo større beslag på produksjons- og leveringskapasitet.

I tilfeller der avgreningen fra kommunal hovedledning er en privat stikkledning (privat fellesledning) som forsyner brannhydrant (eller tilsvarende), vil avgreningspunktet som legges til grunn for kategori plassering være overgangen fra brannhydrantforsyningspunktet til den(de) private stikkledning(e) som forsyner den enkelte eiendom.

Dersom et avgreningspunkt (én felles privat stikkledning) forsyner flere eiendommer, vil denne avgreningen først klassifiseres i abonnementsgebyr kategori etter dimensjonen på den private stikkledningen. Deretter vil denne kategorien fordeles mellom de aktuelle eiendommene etter antallsbrøk. Dersom antallet eiendommer er flere enn antallet abonnementsgebyrer i kategorien

---

² Nominell diameter: Med nominell diameter mener kommunen vannledningens innvendige diameter målt i mm ved avgreningspunktet.

som gjelder for fellesledningen (se tabell nedenfor), vil hver eiendom minimum bli plassert i abonnementsgebyr kategori 1 (ett abonnementsgebyr).

Avvik fra fordeling etter antallsbrøk er kun mulig dersom aktuelle eiendommer inngår skriftlig avtale om annen fordeling og sender inn til kommunen for registrering av endring.

Avgreninger til forsyning av sprinkleranlegg er å regne som ordinær vanninntaksledning i sammenheng med kategori plassering.

Dersom ledningsdimensjon er strupt til en mindre dimensjon på det private ledningsnett eller innenfor husvegg o.l., vil uansett dimensjon for kategori plassering være ledningsdimensjonen ved avgreningspunktet som beskrevet over.

Kommunens oversikt over eiendommers ledningsdimensjon er ufullstendig.

Ledningsinformasjonen er ikke koblet opp mot gårds- og bruksnummer og dette gjør det vanskelig å kategorisere alle næringsabonnenter etter ledningsdimensjon. Ved sammenslåingen til Nordre Follo kommune ble alle næringsabonnenter kategorisert etter historisk høyeste forbruk. Det høyeste forbruket de siste 5 årene er et ganske presist mål på hvor mye vann det går an å levere til eiendommen. Høyeste forbruk er derfor en god erstatning når vi ikke kjenner ledningsdimensjonen. **Dersom en abonnent er uenig i kategori plasseringen eiendommen har fått etter høyeste historiske forbruk, er abonnenten selv ansvarlig for å dokumentere ledningsdimensjonen(e) og sende det inn til kommunen for endring av kategori plassering.** Næringsabonnenter beholder kategorien de ble plassert i ved inngangen til Nordre Follo kommune inntil ledningsdimensjonen eventuelt dokumenteres av autorisert og godkjent rørlegger.

I forbindelse med at kommunen utfører VA-kontroller for å kvalitetssikre ledningsnett på overordnet nivå, vil ledningsdimensjoner kunne bli avdekket og registrert. Dette vil da være gjenstand for kvalitetskontroll av abonnementsgebyr kategori plassering. Ved avvik, vil abonnementsgebyr kategori bli korrigert etter ledningsdimensjon (primær/hovedregel) for den/de aktuelle eiendom(mene).

En abonnent hvor ledningsdimensjonen er dokumentert og registrert hos kommunen, kan ikke velge kategorisering etter historisk høyeste vannforbruk. **Endring av kategori plassering vil ikke ha tilbakevirkende kraft, og gjelder fra dato endringen registreres (måles/dokumenteres).**

Tabellen nedenfor viser kategorisering av abonnementsgebyr for nærings- og kombinasjonseiendom:

Nominell dimensjon inntaksledning	Historisk forbruk	Nærings-/kombinasjonseiendom	Antall abonnementsgebyr
0 - 33 mm	0-299 m3	Kategori 1	1
34 - 41 mm	300-999 m3	Kategori 2	3
42 - 91 mm	1.000-2.999 m3	Kategori 3	6
92 - 111 mm	3.000-5.999 m3	Kategori 4	12
112 - 151 mm	6.000-19.999 m3	Kategori 5	24
152 - 201 mm	20.000-49.999 m3	Kategori 6	50
202 - 251 mm	50.000-149.999 m3	Kategori 7	100
252 - 301 mm	150.000-499.000 m3	Kategori 8	150
Over 302 mm	Over 500.000 m3	Kategori 9	300

Tabell 1 - Kategorisering av abonnementsgebyr for nærings- og kombinasjonseiendom

§ 4-4. Forbruksgebyr

Alle tilknyttede eiendommer skal ha installert vannmåler og betale forbruksgebyr etter målt vannforbruk i m³.

Dersom det ikke er mulig å installere vannmåler kan kommunen fastsette et stipulert forbruk.

Det gis ikke nedsatt forbruksgebyr for storforbrukere av vann.

Som hovedregel gjelder at avløpsmengden regnes lik vannmengden ved beregning av forbruksgebyr. Unntak fra dette er nevnt i [§ 4-6](#), fjerde ledd.

Veiledning § 4-4. Forbruksgebyr (variabel del av årsgebyret)

Den variable delen (forbruksgebyret) skal betales etter enten målt eller stipulert forbruk. Det stipulerte forbruket beregnes etter gebyrpliktig bruksareal. De fleste abonnenter i kommunen betaler etter målt forbruk.

Presisering: Det er ikke anledning til å velge beregning etter stipulert forbruk. Kommunen stiller krav om installering av vannmåler og det gjøres ingen unntak ved nye tiltak.

Begrepet eiendom er her brukt for å identifisere rettssubjektet som gebyrlegges. Det er mengde m³ avlest på vannmåler (eller stipulert etter faktor * bruksareal) som er grunnlaget for beregning av forbruksgebyret.

§ 4-5. Betaling etter stipulert forbruk

For eiendom hvor vannmåler ikke er installert beregnes det et stipulert forbruk.

Stipulert forbruk beregnes ut fra eiendommens bruksareal multiplisert med en faktor for vannforbruk per kvadratmeter bruksareal. Faktoren fremgår av gebyrregulativet.

For fritidsbolig skal faktoren for vannforbruk være halvparten av faktoren for boligeiendom.

Veiledning § 4-5. Betaling etter stipulert forbruk

For stipulert forbruk benyttes en omregningsfaktor. Omregningsfaktoren fastsettes årlig av kommunestyret og fremgår av [gebyrregulativet](#).

§ 4-6. Reduksjon av eller tillegg til årsgebyr

Restriksjoner på vannforbruket, avbrudd i vannleveransen eller i mottak av avløpsvann gir ikke grunnlag for reduksjon av gebyrene.

Fraflytting eller fravær gir ikke grunnlag for reduksjon av gebyrene. Er bebyggelsen på eiendommen fjernet, eller ødelagt slik at den ikke kan brukes, betales forbruksgebyr inntil stikkledning er frakoblet (plugget) ved hovedledningen.

Ved søknad til kommunen kan abonnenten få fritak for forbruksgebyr når eiendommen fysisk frakobles kommunalt ledningsnett. Betalingsplikt for forbruksgebyr opphører når kommunen mottar melding om at anboringspunktet er plombert. Ny tilknytning av eiendommen utløser ikke ny betaling av engangsgebyr for tilknytning. Både frakobling og ny tilknytning skal utføres for abonnentens kostnad og etter kommunens anvisning. Dersom det er kommunen som foretar fra-/eller tilkoblingen vil kommunen kreve betaling etter

standardisert sats til dekning av kommunens antatte kostnader. Sats fremgår av gebyrregulativet.

For eiendom som ikke brukes som bolig, og der avløpsmengden er vesentlig større eller mindre enn vannforbruket, kan forbruksgebyret for avløp beregnes ut fra målt avløpsmengde, eller fastsettes etter særskilt avtale med kommunen.

For eiendom hvor avløpsvannets sammensetning avviker fra vanlig husholdningsavløp og virker fordyrende på drift og vedlikehold av kommunens avløpsanlegg, kan kommunen fastsette et tillegg til avløpsgebyret til dekning av merkostnadene. I slike tilfeller inngås det en separat avtale mellom kommunen og abonnenten.

Veiledning § 4-6. Reduksjon av eller tillegg til årsgebyr

Bestemmelsen regulerer når abonnenten får helt fritak for å betale gebyr: Det skjer når ledningen er fysisk frakoblet ledningsnett av godkjent rørlegger.

§ 4-6 fjerde ledd kan for eksempel gjelde landbrukseiendommer som bruker vann i gårdsdriften.

§ 4-6 femte ledd vil typisk gjelde bedrifter som slipper avløpsvann fra produksjonsprosessen på kommunens nett.

§ 4-7. Pålegg om utbedring

Kommunen kan kreve dekket alle kostnader direkte forbundet med tiltak som følge av at abonnenten har unnlatt å etterkomme pålegg om å utbedre lekkasjer på eiendommens vannledning eller mangler ved avløpsanlegg eller sanitærutstyr. Ved omlegging eller utbedring av avløpsledninger kan kommunen kreve at eier av tilknyttet stikkledning foretar tilsvarende omlegging eller utbedring.

Abonnent som unnlater å etterkomme pålegg om utbedring av lekkasjer som medfører forurensing kan ilegges tvangsmulkt etter [forurensningslovens § 73](#).

Veiledning § 4-7. Pålegg om utbedring

Paragrafen følger av [administrative bestemmelser i standard abonnementsvilkår](#) pkt. 1.5 andre og tredje ledd:

«Kommunen kan kreve at anlegg blir reparert, utbedret, omlagt eller fjernet dersom de er i strid med de administrative eller tekniske bestemmelsene i disse abonnementsvilkårene eller med plan- og bygningsloven med tilhørende tekniske forskrift (TEK). Dette gjelder uavhengig av den myndighet som kommunen er tillagt etter forurensningsloven og plan- og bygningsloven når det gjelder krav om reparasjon av anlegg.

Kommunen kan etter forutgående varsel få arbeidet utført for abonnentens regning dersom et slikt pålegg ikke etterkommes. Arbeid som ikke kan utsettes, kan kommunen få utført uten forutgående varsel».

§ 4-8. Ansvar for opplysninger om abonnement

Abonnenten skal melde fra til kommunen om endringer i abonnementsforholdet, for eksempel dersom forventet vannforbruk gjennom året endres vesentlig sammenlignet med fjorårets vannforbruk.

Dersom kommunen ikke har registrert dimensjonen på eiendommens vanninntaksledning, jf. [§ 4-3](#) andre ledd, kan abonnenten oversende rørleggerattest eller lignende som dokumenterer denne dimensjonen.

§ 4-9. Ansvar for gebyrene

Abonnenten har ansvar for betaling av årsgebyret.

Abonnenter som samarbeider om felles vannmåler, er solidarisk ansvarlige for gebyrene.

Veiledning § 4-9. Ansvar for gebyrene

Se definisjonen av abonnent i [§ 1-2](#). punkt a. Videre se [§ 2-1](#). om generell gebyrplikt. **§ 4-9. slår fast hvem som har ansvar for betaling av årsgebyret**, ikke hva årsgebyret består av eller hvordan det beregnes. Den som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av den aktuelle eiendommen i grunnboken/matrikkelen har ansvar for betaling av årsgebyret.

Et borettslag er én eiendom uavhengig av antall andelseiere/andelsleiligheter, mens et sameie vil bestå av flere selvstendige eiendommer. Ref. definisjon av eiendom i [§ 1-2](#). punkt b. Dette betyr at i et borettslag er det borettslaget som er den juridiske eieren og som har ansvaret for betaling av årsgebyret. I et sameie vil den/de som står som eier(e)/fester(e) for den enkelte selvstendige eierseksjonen være den/de som har ansvar for betaling av årsgebyret.

Som hovedregel skal det være installert kommunal vannmåler på alle eiendommer. Dette for å sikre rettferdig fordeling av kostnadene som påløper i forbindelse med levering av kommunens vann- og avløpstjeneste. Det er ikke anledning til å velge beregning etter stipulert forbruk. Det gjøres ingen unntak fra regelen om vannmåler for nye tiltak. For allerede etablerte tiltak kan kommunen gjøre unntak i særskilte tilfeller, og gi tillatelse til å samarbeide om felles vannmåler. Jamfør [§ 5-2](#).

§ 4-10. Retting av feil gebyrberegning

Har mangelfulle eller feil opplysninger ført til feilaktig gebyrberegning, skal beregningen rettes og differansen gjøres opp med virkning fra første betalingstermin etter at mangelen eller feilen oppstod. Krav som er foreldet etter [lov om foreldelse av fordringer](#) dekkes ikke.

Kapittel 5. Bestemmelser for installasjon og bruk av vannmåler

§ 5-1. Generelle bestemmelser

Bestemmelsene for vannmålere gjelder tilsvarende for eventuelle avløpsmålere. Bestemmelsene gjelder for vann- og /eller avløpsmålere med fjernavlesning så langt de passer.

§ 5-2. Installasjon

Kommunen bestemmer hvor mange vannmålere den enkelte abonnent skal ha, samt type, størrelse og plassering av vannmålerne.

Kommunen skal godkjenne den som skal stå for installasjon og vedlikehold, samt eventuell flytting, bytting eller fjerning av måleren.

Dersom eksisterende eiendom med vannmåler blir oppdelt i nye eiendommer, skal hver av de nye eiendommene som hovedregel ha egen vannmåler.

Abonnenter kan samarbeide om felles vannmåler der det vil være uforholdsmessig kostbart å installere egen vannmåler for hver enhet.

Vannmåler for ny eiendom skal være installert senest når det gis midlertidig brukstillatelse, og for eksisterende eiendom når den tilknyttes. Unnlates dette, skal abonnenten betale stipulert årsgebyr etter [§ 4-5](#).

For installasjon og bruk av vannmåler gjelder ellers kommunens tekniske og administrative bestemmelser.

Veiledning § 5-2. Hva legger kommunen i «uforholdsmessig kostbart»

Som hovedregel skal det være installert kommunal vannmåler på alle eiendommer. Dette for å sikre rettferdig fordeling av kostnadene som påløper i forbindelse med levering av kommunens vann- og avløpstjeneste. Det er ikke anledning til å velge beregning etter stipulert forbruk. Det gjøres ingen unntak fra regelen om vannmåler for nye tiltak. For allerede etablerte tiltak kan kommunen gjøre unntak i særskilte tilfeller, og gi tillatelse til å samarbeide om felles vannmåler. Det er viktig å presisere at dette gjelder allerede etablerte tiltak før Nordre Follo kommune ble etablert.

Ref. til fjerde ledd § 5-2.: Med *uforholdsmessig kostbart* mener kommunen kostnad for den enkelte eiendom/seksjon på mer enn 10.000 kroner til nødvendig rørleggerarbeid i forbindelse med installering av vannmåler. Dette omfatter ikke klargjøring for rørleggerarbeid, slik som for eksempel snekker- og murerarbeid.

Kommunen har som mål å få alle abonnenter over på fjernavleste vannmålere. Der det av en eller annen grunn er umulig å installere fjernavlest vannmåler, for nye og allerede etablerte tiltak, vil mekanisk vannmåler installeres/beholdes.

§ 5-3. Eierforhold og kostnader

Ved installasjon av ny vannmåler skal kommunen stå som eier av denne. Installasjonskostnader dekkes av abonnenten. Blir en vannmåler borte eller skadet, skal

abonnten omgående melde dette til kommunen. Kommunen forbeholder seg retten til å kreve full erstatning for tap eller skade.

§ 5-4. Avlesning av vannmåler

Abonntent uten fjernavlest vannmåler skal lese av målerstanden så nær fastsatt tidspunkt for avlesning som mulig og sende resultatet til kommunen innen fastsatt frist. Tidspunkt for avlesning og innsending fastsettes i gebyrregulativet.

Unnlater abonnten å foreta avlesning, kan kommunen fastsette årsgebyret skjønnsmessig. Dersom abonnten unnlater å foreta avlesning kan kommunen selv foreta avlesning og kreve særskilt betaling til dekning av kommunens kostnader med dette. Betalingsatsen fremgår av gebyrregulativet.

§ 5-5. Tilsyn og vedlikehold

Abonnten skal holde vannmåler lett tilgjengelig for avlesning, tilsyn og vedlikehold.

Abonnten skal føre tilsyn med vannmåler. Abonnten er også ansvarlig for å følge med på utviklingen av vannforbruket, slik at lekkasjer eller feil oppdages snarest mulig. Blir en vannmåler skadd eller går tapt, skal abonnten straks melde fra til kommunen. Som skade regnes også at plombering av vannmåler er brutt.

Kommunen kan føre tilsyn med vannmåler og vanninntaksledningens dimensjon. Kontrollør fra kommunen skal legitimere seg uoppfordret.

§ 5-6. Nøyaktighetskontroll

Både kommunen og abonnten kan kreve nøyaktighetskontroll av vannmåleren.

Dersom kontrollresultatet ligger utenfor feilmarginen etter [§ 5-7](#), utføres en justering, eventuelt utskifting av vannmåleren, uten kostnader for abonnten.

Dersom abonnten har krevd nøyaktighetskontroll og det ikke påvises feil utenfor feilmargin, betales omkostningene av abonnten.

§ 5-7. Avregning ved feilmåling

Dersom vannmåleren ved kontroll viser mer enn 5 % for høyt forbruk, har abonnten krav på tilbakebetaling av for mye betalt årsavgift som følge av feilmålingen. Er plomberingen brutt, har abonnten ikke krav på tilbakebetaling.

Tilbakebetalingen regnes fra det tidspunkt feilen må antas å ha oppstått.

Krav som er foreldet etter [lov om foreldelse av fordringer](#) dekkes ikke.

Viser vannmåleren mer enn 5 % for lavt forbruk, har kommunen krav på tilleggsbetaling etter tilsvarende regler.

§ 5-8. Utskifting og flytting

Er målenøyaktigheten for dårlig, bestemmer kommunen om vannmåleren skal justeres eller skiftes ut. Når vanlig levetid for en vannmåler er nådd, kan kommunen bestemme at vannmåleren skal skiftes ut helt eller delvis.

Kommunen kan kreve flytting av vannmåler som er plassert i strid med kommunens krav til plassering. Abonnementen bekoster slik flytting.

Kapittel 6. Innbetaling av årsgebyr

§ 6-1. Pantsikring og innkreving

Forfalt krav på årsgebyr er sikret med pant i eiendommen jamfør [vass- og avløpsanleggslova § 6](#). Gebyrene kan kreves inn av kommunen etter regler for innkreving av skatt. Dersom årsgebyret ikke er betalt innen fastsatt frist kan kommunen kreve rente etter [forsinkelsesrenteloven](#).

Veiledning § 6-1. Pantsikring og innkreving

Pant i eiendommen betyr at kommunen kan kreve tvangssalg av eiendommen hvis kravet ikke blir betalt ved forfall.

§ 6-2. Manglende innbetaling

Dersom årsgebyret ikke er betalt innen en måned etter at den gebyrpliktige har mottatt andre gangs varsel om innbetaling, kan kommunen stenge den kommunale vannforsyningen til eiendommen så fremt kommunelegen ikke motsetter seg avstengingen.

Kommunen kan kreve betaling fra den gebyrpliktige til dekning av kommunens kostnader ved avstengning og påsetting av vannforsyning. Betalingssatsen fremgår av gebyrregulativet.

§ 6-3. Klage og omgjøring

Det er ikke klageadgang på gebyrer som er fastsatt iht. kommunens gebyrregulativ, jamfør [forvaltningslovens](#) bestemmelser.

Enkeltvedtak truffet i medhold av denne forskriften, kan påklages til kommunens klagenemnd, jamfør [forvaltningsloven § 28](#) andre ledd.

Gebyr må betales innen forfallsdato selv om gebyrvedtaket er påklaget.

Veiledning § 6-3. Klage og omgjøring

Abonnenten vil svært sjeldent ha mulighet til å klage på gebyret. Det er kun hvis det er gjort enkeltvedtak ovenfor abonnent at gebyret kan påklages. Enkeltvedtak er definert i [forvaltningsloven § 2](#) første ledd bokstav b som (sitat, vår kursivering) "et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer". Gebyrer fastsatt i [gebyrregulativet](#) eller bestemmelser i denne forskriften ([VA-gebyrforskriften](#)) er derfor ikke enkeltvedtak, siden de gjelder alle kommunens innbyggere.

Kapitel 7. Andre relevante regler og ikrafttredelse

§ 7-1. Andre relevante regler

Kommunens abonnenter betaler for vann- og avløpstjenester levert av kommunen. Forholdet mellom abonnenten og kommunen er regulert av lover og sentrale forskrifter, samt av kommunale reglementer og bestemmelser. De viktigste er listet nedenfor:

- [Lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg](#)
- [Forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrenning av forurensning, kapittel 16](#)
- [Forskrift 11. desember 2019 nr. 1731 om beregning av selvkost](#)
- [Forskrift 3. november 2021 nr. 3141 KST – 122/21 om vann- og avløpsgebyr i Nordre Follo kommune \(dette dokumentet\)](#)
- Gebyrregulativ for det enkelte år
- Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, tekniske og administrative bestemmelser
- Leveringsvilkår i tråd med kommunens hovedplan for vann og avløp
- Kommunens VA-norm.

Veiledning § 7-1 link til relevante lover og regler

Link til relevante lover og regler ligger under hvert av de fire første kulepunktene i forskrift teksten gjengitt over, slik det står oppført på Lovdata.no. Her følger link til de resterende kulepunktene:

- [Gebyrregulativ](#) for det enkelte år
- [Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, tekniske og administrative bestemmelser](#)
- Leveringsvilkår i tråd med [kommunens hovedplan for vann og avløp](#)
- [Kommunens VA-norm](#).

§ 7-2. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2022.

Fra samme tid oppheves forskrift 20. november 2019 nr. 2315 om vann- og avløpsgebyr i Nordre Follo kommune, Viken.

Eksempler på beregning av tilknytningsgebyr og årsgebyr

Nedenfor følger noen eksempler på beregning av tilknytningsgebyr og årsgebyr. Gjør oppmerksom på at beregningene som omhandler tilknytningsgebyr ikke er reelle da eksempelabonentene allerede er etablerte tiltak ferdig tilknyttet. Matrikkeldataene er brukt som grunnlag for å vise beregning av tilknytningsgebyret «i dag» om det hadde vært et nytt tiltak på ikke-tilknyttet tomt/eiendom som søkte om tilknytning.

Borettslag

Eksempelabonnet: Grønli Borettslag A/L, gnr/bnr/fnr/snr 238/417/0/0. Består av 53 stk. bruksenheter/andelseiere.

Beregning av tilknytningsgebyr borettslag

Eksempelabonnetten er en allerede tilknyttet eiendom. Den videre beskrivelsen i punktet her er derfor kun et tenkt tilfelle hvor dataene som ligger registrert under eksempelabonnetten kun brukes som utgangspunkt for å vise hvordan tilknytningsgebyret ville ha blitt beregnet ved tilknytning «i dag».

Vi forutsetter her at denne tomten/eiendommen, gnr/bnr 238/417, aldri har vært tilknyttet tidligere og det er søkt om igangsettingstillatelse (IG) for bygging av et *boligbygg* med 53 *bruksenheter*. Godkjent IG trigger beregning av tilknytningsgebyr.

Eiendommen er identifisert med gnr/bnr som her er 238/417. Søk i matrikkeldata gir svar på om eiendommen er eller har vært tilknyttet tidligere. Som nevnt legger vi nå til grunn at 238/417 ikke har vært tilknyttet tidligere og kvalifiserer til beregning av tilknytningsgebyr. Se for øvrig veiledning § 3-1.

Igangsettingstillatelsen (IG) vil inneholde opplysninger om boligtype *boligbygg* og at det skal inneholde 53 *bruksenheter*. § 3-2. andre ledd sier at «Engangsgebyret skal utgjøre et fast og likt beløp per bruksheter». Antall bruksenheter er altså 53 og dette tiltaket vil generere fakturering av 53 * tilknytningsgebyr for vann og 53 * tilknytningsgebyr for avløp.

Hvem har så ansvar for betaling av tilknytningsgebyret? I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 3 omhandler det som direkte

vedrøre tilknytningsgebyret, og § 3-3. sier at «Den som er abonnent på det tidspunkt gebyrplikt oppstår er ansvarlig for betaling av gebyret». I § 1-2. punkt a. finner vi hva abonnent er: «Eier/e eller fester/e av eiendom (...) som er godkjent eller krevd tilknyttet. (...)». Av grunnbok/matrikkel fremgår at gnr/bnr 238/417 er et borettslag og at eieren er borettslaget. I en byggefase kan det være en utbygger/byggherre (firma) som står som eier av eiendommen og vil da være den som har ansvar for betaling av tilknytningsgebyret. Faktura for tilknytning vil bli sendt til den/de som står som eier(e) i matrikkelen på det tidspunktet gebyrplikten oppstår, dvs. da IG blir godkjent.

Beregning av årsgebyr borettslag

I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 4 omhandler det som direkte vedrører årsgebyret. Abonnement for årsgebyr vil bli registrert i systemet KOMTEK gjeldende fra dato for midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, jmfør § 4-1. Ansvarlig for å betale årsgebyret er den/de som til enhver tid står som *eier(e)/fester(e)* av eiendommen identifisert med gnr/bnr/fnr/snr, som her er 238/417/0/0. I grunnbok/matrikkel finnes oppdatert informasjon om *eier(e)*. Av grunnbok/matrikkel fremgår at eieren her er Grønli Borettslag A/L. Det betyr at det er borettslaget som får tilsendt faktura for årsgebyret.

Årsgebyret er todelt og består av en fast del og en variabel del.

Den faste delen består av et *abonnementsgebyr*. Det skilles mellom boligeiendom og nærings-/kombinasjonseiendom. Vi ser av informasjon i matrikkelen at det på eksempeleiendommen er et bygg av typen *boligbygg*. Denne eiendommen regnes derfor som *boligeiendom*. I § 4-3 ser vi at for boligeiendommer skal det betales et *abonnementsgebyr per boenhet*. Vi ser videre i matrikkelen at borettslaget består av 53 boenheter. Siden det er borettslaget som er regningsmottaker og det består av 53 boenheter, vil borettslaget motta faktura på 53 * abonnementsgebyr for vann og 53 * abonnementsgebyr for avløp. Se fakturaeksempel nedenfor.

Den variable delen av årsgebyret består av et *forbruksgebyr*. For alle eiendommer gjelder at det skal være installert vannmåler, jmfør § 4-4. Da dette er et borettslag vil det være installert 1 vannmåler som måler vannforbruket i m³ for alle 53 boenheter samlet. Det er borettslagets ansvar å fordele dette videre til hver enkelt andelseier i borettslaget.

Det beregnes et a-konto-forbruk for vann og for avløp på begynnelsen av kalenderåret. Grunnlaget er fjorårets reelle vannforbruk målt i m³. Volumet ganges med årets volumgebyrsats for vann og for avløp. Når året er omme, avleses vannmåler og reelt forbruk beregnes og avregnes mot a-konto-forbruket. Oppgjøret faktureres/krediteres på neste års første kvartalsfaktura, sammen med neste års a-konto-forbruk.

Abonnenten, her borettslaget, kan selv justere volumgrunnlaget i m³ om de vet at de vil bruke mer eller mindre enn året før. Det vil gjerne være aktuelt ved eierskifte og antall beboere avviker i stor grad fra tidligere til ny eier.

For helt nye abonnenter, som ikke har historisk forbruk, vil a-konto-forbruket beregnes ved stipulering det første året.

Fakturaeksempel:

Avgiftstype	Avg. bygg	Matr. bygg	VareNr.	Varenavn	Grunnlag	Enhet
Løpende	149553843		500	Abonnement avløp bolig	53	Boenhet
Løpende	149553843		400	Abonnement vann bolig	53	Boenhet
Løpende	149553843		310	A konto forbruk avløp i år	7500	m3
Løpende	149553843		300	A konto forbruk vann i år	7500	m3
Enkelt	149553843		610	Fellesrenovasjon	53	Stk

Fakturamottaker er tinglyst eier i grunnbok/matrikkel:

Regnm. - Grønliå Borettslag A/I

Organisasjonsnr: 950656727

Postboks 313

1401 Ski

Fakturaadresse: Nei

Boligsameie

Eksempel: Boligsameiet Dalstunet 2. Boligsameier er ikke en egen kategori for kommunale gebyrer. Boligsameiet Dalstunet 2 har felles grunn på gnr/bnr 125/420 og sameiet består av 30 seksjoner som utgjør 30 selvstendige eiendommer. Eksempelabonnten 125/420/0/1.

Matrikkelinfo

- Seksjon - 3020 - 125/420/0/1 - BO - 70/2730
  - Seksjonert på (1)
    - Grunneiendom - 3020 - 125/420/0/0
  - Bygg (1-0)
    - Stort frittliggende boligbygg på 2 etg. (141) - TB - 22863371
  - Bruksenheter (1-0)
    - B 1975 Dalstunet 1A - H0101 - 22863371
  - Adresser (1)
    - 1975 Dalstunet 1A
  - Forretninger (2)
    - Omnummerering - 01.01.2020
    - Seksjonering - 02.02.2006
  - Tinglyste eiere (1)
    - [Redacted] - H - 1/1
  - Ikke tinglyste eiere
  - Eierhistorikk (2) (Tillegg)

Tilknytningsgebyr boligsameie

Boligsameie Dalstunet 2 med 30 seksjoner er allerede tilknyttede eiendommer. De dataene som er i matrikkelen og i KOMTEK brukes kun som grunnlag for å eksemplifisere beregning av tilknytningsgebyr. Den videre beskrivelsen i punktet her er derfor kun et tenkt tilfelle hvor dataene som ligger registrert i systemet kun brukes som utgangspunkt for å vise hvordan tilknytningsgebyret ville ha blitt beregnet ved tilknytning «i dag».

Vi forutsetter her at denne tomten, gnr/bnr 125/420, aldri har vært tilknyttet tidligere og det er søkt om igangsettingstillatelse (IG) for bygging av *boligbygg* med 30 *bruksenheter*, organisert som boligsameie med 30 seksjoner. Godkjent IG trigger beregning av tilknytningsgebyr.

Igangsettingstillatelsen (IG) vil inneholde opplysninger om boligtype *boligbygg* og at det skal inneholde 30 bruksenheter organisert som egne seksjoner i et sameie. § 3-2. andre ledd sier at «*Engangsgebyret skal utgjøre et fast og likt beløp per bruksenhet*». Hver enkelt eiendom i dette sameie er identifisert med gnr/bnr/fnr/snr. Eksempelet over viser seksjon nr. 1: 125/420/0/1. Det vil i alt her være 30 eiendommer/seksjoner hvor hver eiendom består av en bruksenhet. Hver enkelt eiendom/seksjon vil dermed bli belastet med ett tilknytningsgebyr som består av 1 * tilknytningsgebyr for vann og 1 * tilknytningsgebyr for avløp. Med andre ord ett gebyr til seksjon nr. 1 (125/420/0/1), ett gebyr til seksjon nr. 2 (125/420/0/2), osv.

Hvem har så ansvar for betaling av tilknytningsgebyret? I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 3 omhandler det som direkte vedrøre tilknytningsgebyret, og § 3-3. sier at «*Den som er abonnent på det tidspunkt gebyrplikt oppstår er ansvarlig for betaling av gebyret*». I § 1-2. punkt a. finner vi hva *abonnent* er: «*Eier/e eller fester/e av eiendom (...) som er godkjent eller krevd tilknyttet. (...)*». Av grunnbok/matrikkel fremgår at gnr/bnr/fnr/snr 125/420/0/1 er en privatperson (sladdet). I en byggefase kan det være en utbygger/byggherre (firma) som står som eier av alle eiendommene (seksjonene) og vil da være den som har ansvar for betaling av tilknytningsgebyr for alle seksjonene. Faktura for tilknytning vil bli sendt til den/de som står som eier(e) i matrikkelen på det tidspunktet gebyrplikten oppstår, dvs. da IG blir godkjent.

Årsgebyr boligsameie

I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 4 omhandler det som direkte vedrører årsgebyret. Abonnement for årsgebyr vil bli registrert i systemet KOMTEK gjeldende fra dato for midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, jmfør § 4-1. Ansvarlig for å betale årsgebyret er den/de som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av eiendommen identifisert med gnr/bnr/fnr/snr.

I Boligsameie Dalstunet 2 er det 30 seksjoner og med det 30 eiendommer slik det er definert i forskriften. Eksempelabonnten er identifisert med gnr/bnr/fnr/snr 125/420/0/1. I grunnbok/matrikkel finnes oppdatert informasjon om eier(e). Her er eksempelabonnten en privatperson. Det betyr at denne personen vil få tilsendt faktura for årsgebyret.

Årsgebyret er todelt og består av en fast del og en variabel del.

Den faste delen består av et *abonnementsgebyr*. Det skilles mellom boligeiendom og nærings-/kombinasjonseiendom. Vi ser av informasjon i matrikkelen at det på eksempeleiendommen er et bygg av typen *boligbygg*. Denne eiendommen regnes derfor som *boligeiendom*. I § 4-3 ser vi at for boligeiendommer skal det betales et *abonnementsgebyr per boenhet*. Vi ser videre i matrikkelen at eiendommen/seksjonen består av 1 boenhet. Dette genererer for denne abonnenten fakturering av 1 * abonnementsgebyr for vann og 1 * abonnementsgebyr for avløp. Dette gjelder for hver av de 30 seksjonene. Se fakturaeksempel nedenfor.

Den variable delen av årsgebyret består av et *forbruksgebyr*. For alle eiendommer gjelder at det skal være installert vannmåler, jmfør § 4-4. Da dette sameie består av 30 seksjoner, som hver er en separat eiendom/seksjon, vil hver seksjon ha sin egen vannmåler installert. Vannforbruket målt i m³ er grunnlaget for å beregne forbruksgebyr for vann og forbruksgebyr for avløp.

Det beregnes et a-konto-forbruk for vann og for avløp på begynnelsen av kalenderåret. Grunnlaget er fjorårets reelle vannforbruk målt i m³. Volumet ganges med årets volumgebyrsats for vann og for avløp. Når året er omme, avleses vannmåler og reelt forbruk beregnes og avregnes mot a-konto-forbruket. Oppgjøret faktureres/krediteres på neste års første kvartalsfaktura, sammen med neste års a-konto-forbruk.

Abonnenten kan selv justere volumets størrelse om de vet at de vil bruke mer eller mindre enn året før. Det vil gjerne være aktuelt ved eierskifte og antall beboere avviker i stor grad fra tidligere til ny eier.

For helt nye abonnenter, som ikke har historisk forbruk, vil a-konto-forbruket beregnes ved stipulering det første året.

Fakturaeksempel:

Avgiftstype	Avg. bygg	Matr. bygg	VareNr.	Varenavn	Grunnlag	Enhet	F
Løpende	22863371		500	Abonnement avløp bolig	1	Boenhet	
Løpende	22863371		400	Abonnement vann bolig	1	Boenhet	
Løpende	22863371		310	A konto forbruk avløp i år	75	m3	
Løpende	22863371		300	A konto forbruk vann i år	75	m3	
Enkelt	22863371		610	Fellesrenovasjon	1	Stk	

Regningsmottaker er tinglyst eier.

Enebolig

Eksempelabonnt: Enebolig registrert med 1 stk. bruksenhet, gnr/bnr/fnr/snr 137/470/0/0, Eikeliveien 10A.

Tilknytningsgebyr enebolig

Eksempelabonntent gnr/bnr/fnr/snr 137/470/0/0 er allerede tilknyttet eiendom. De dataene som finnes i matrikkelen og i KOMTEK brukes kun som grunnlag for å eksemplifisere beregning av tilknytningsgebyr. Den videre beskrivelsen i punktet her er derfor kun et tenkt tilfelle hvor dataene som ligger registrert i systemet kun brukes som utgangspunkt for å vise hvordan tilknytningsgebyret ville ha blitt beregnet ved tilknytning «i dag».

Vi forutsetter her at denne tomten, gnr/bnr/fnr/snr 137/470/0/0, aldri har vært tilknyttet tidligere og det er søkt om igangsettingstillatelse (IG) for bygging av *enebolig* med 1 *bruksenhet*. Godkjent IG trigger beregning av tilknytningsgebyr.

Igangsettingstillatelsen (IG) vil inneholde opplysninger om boligtype *enebolig* og at det skal inneholde 1 bruksenhet. § 3-2. andre ledd sier at «*Engangsgebyret skal utgjøre et fast og likt beløp per bruksenhet*». Eksempelabonnten er én eiendom og én bruksenhet. Det vil i alt her bli fakturert for 1 * tilknytningsgebyr for vann og 1 * tilknytningsgebyr for avløp.

Hvem har så ansvar for betaling av tilknytningsgebyret? I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 3 omhandler det som direkte vedrøre tilknytningsgebyret, og § 3-3. sier at «*Den som er abonnent på det tidspunkt gebyrplikt oppstår er ansvarlig for betaling av gebyret*». I § 1-2. punkt a. finner vi hva *abonnent* er: «*Eier/e eller fester/e av eiendom (...) som er godkjent eller krevd tilknyttet. (...)*». Av grunnbok/matrikkel fremgår at gnr/bnr/fnr/snr 137/470/0/0 eies av én privatperson (sladdet). Faktura for tilknytning vil bli sendt til den/de som står som eier(e) i matrikkelen på det tidspunktet gebyrplikten oppstår, dvs. da IG blir godkjent.

Årsgebyr *enebolig*

I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 4 omhandler det som direkte vedrører årsgebyret. Abonnement for årsgebyr vil bli registrert i systemet KOMTEK gjeldende fra dato for midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, jamfør § 4-1. Ansvarlig for å betale årsgebyret er den/de som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av eiendommen identifisert med gnr/bnr/fnr/snr, som her er 137/470/0/0. I grunnbok/matrikkel finnes oppdatert informasjon om eier(e). Her ser vi at det er en privatperson (sladdet). Det betyr at det er denne privatpersonen som får tilsendt faktura for årsgebyret.

Årsgebyret er todelt og består av en fast del og en variabel del.

Den faste delen består av et *abonnementsgebyr*. Det skilles mellom boligeiendom og nærings-/kombinasjonseiendom. Vi ser av informasjon i matrikkelen at det på eksempeleiendommen er et bygg av typen *enebolig*. Denne eiendommen regnes derfor som *boligeiendom*. I § 4-3 ser vi at for boligeiendommer skal det betales et *abonnementsgebyr per boenhet*. Vi ser videre i matrikkelen at eiendommen består av 1 boenhet. Dette genererer for denne abonnenten fakturering av 1 * abonnementsgebyr for vann og 1 * abonnementsgebyr for avløp. Se fakturaeksempel nedenfor.

Den variable delen av årsgebyret består av et *forbruksgebyr*. For alle eiendommer gjelder at det skal være installert vannmåler, jamfør § 4-4. Dette er én eiendommen og denne *eneboligen* har 1 vannmåler installert. Vannforbruket målt i m³ er grunnlaget for å beregne forbruksgebyr for vann og forbruksgebyr for avløp.

Det beregnes et a-konto-forbruk for vann og for avløp på begynnelsen av kalenderåret. Grunnlaget er fjorårets reelle vannforbruk målt i m³. Volumet ganges med årets volumgebyrsats for vann og for avløp. Når året er omme, avleses vannmåler og reelt forbruk beregnes og avregnes mot a-konto-forbruket. Oppgjøret faktureres/krediteres på neste års første kvartalsfaktura, sammen med neste års a-konto-forbruk.

Abonnenten kan selv justere volumets størrelse om de vet at de vil bruke mer eller mindre enn året før. Det vil gjerne være aktuelt ved eierskifte og antall beboere avviker i stor grad mellom tidligere og ny eier.

For helt nye abonnenter, som ikke har historisk forbruk, vil a-konto-forbruket beregnes ved stipulering det første året.

Fakturaeksempel:

Avgiftstype	Avg. bygg	Matr. bygg	VareNr.	Varenavn	Grunnlag	Enhet
Løpende	148897867		500	Abonnement avløp bolig		1 Boenhet
Løpende	148897867		400	Abonnement vann bolig		1 Boenhet
Løpende	148897867		310	A konto forbruk avløp i år	115	m ³
Løpende	148897867		300	A konto forbruk vann i år	115	m ³
Enkelt	148897867		700	Feiergebyr bolig		1 P.Løp
Enkelt	148897867		600	Helårsrenovasjon standard		1 Stk

Faktura sendes tinglyst eier av eiendommen.

Enebolig med hybel/sokkelleilighet

Eksempelabonnet: Enebolig m/hybel registrert med 2 stk. bruksenheter, gnr/bnr/fnr/snr 137/141/0/0, Skråveien 9.

Matrikkelinfo

Grunneiendom - 3020 - 137/141/0/0

- Bygg (2-1)
  - Garasjeuthus annekst til bolig (181) - TB - 6575129
  - Enebolig m/hybel/sokkelleil. (112) - TB - 12235682
  - Tilbygg (T) - TB - 12235682 - 1
- Bruksenheter (2-2)
- Adresser (1)
  - 7200 Skråveien 9
- Forretninger (3)
  - Omnummerering - 01.01.2020
  - Fradeling av grunneiendom - 11.02.1982
  - Skylddeling - 14.09.1953
- Tinglyste eiere (3)
  - [Redacted] - H - 1/3
  - [Redacted] - H - 1/3
  - [Redacted] - H - 1/3
- Ikke tinglyste eiere
- Eierhistorikk (2) (Tillegg)
- Teiger (1)
  - Teig (813,9) - Hovedteig

Tilknytningsgebyr enebolig med hybel/sokkelleilighet

Eksempelabonneten gnr/bnr/fnr/snr 137/141/0/0 er allerede tilknyttet eiendom. De dataene som finnes i matrikkelen og i KOMTEK brukes kun som grunnlag for å eksemplifisere beregning av tilknytningsgebyr. Den videre beskrivelsen i punktet her er derfor kun et tenkt tilfelle hvor dataene som ligger registrert i systemet kun brukes som utgangspunkt for å vise hvordan tilknytningsgebyret ville ha blitt beregnet ved tilknytning «i dag».

Vi forutsetter her at denne tomten, gnr/bnr/fnr/snr 137/141/0/0, aldri har vært tilknyttet tidligere og det er søkt om igangsettingstillatelse (IG) for bygging av *enebolig m/hybel/sokkelleil.* med 2 *bruksenheter*. Godkjent IG trigger beregning av tilknytningsgebyr.

IG vil inneholde opplysninger om boligtype *enebolig m/hybel/sokkelleil.* og at det skal inneholde 2 bruksenheter. § 3-2. andre ledd sier at «Engangsgebyret skal utgjøre et fast og likt beløp per

bruksenhet». Eksempelabonnten er én eiendom og to bruksenheter. Det vil i alt her bli fakturert for 2 * tilknytningsgebyr for vann og 2 * tilknytningsgebyr for avløp.

Hvem har så ansvar for betaling av tilknytningsgebyret? I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 3 omhandler det som direkte vedrøre tilknytningsgebyret, og § 3-3. sier at «*Den som er abonnent på det tidspunkt gebyrplikt oppstår er ansvarlig for betaling av gebyret*». I § 1-2. punkt a. finner vi hva *abonnent* er: «*Eier/e eller fester/e av eiendom (...) som er godkjent eller krevd tilknyttet. (...)*». Av grunnbok/matrikkel fremgår at gnr/bnr/fnr/snr 137/141/0/0 eies av tre privatpersoner (sladdet) med eierandel 1/3 hver. Faktura for tilknytning vil bli sendt til den/de som står som eier(e) i matrikkelen på det tidspunktet gebyrplikten oppstår, dvs. da IG blir godkjent.

Årsgebyr enebolig med hybel/sokkelleilighet

I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 4 omhandler det som direkte vedrører årsgebyret. Abonnement for årsgebyr vil bli registrert i systemet KOMTEK gjeldende fra dato for midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, jmfør § 4-1. Ansvarlig for å betale årsgebyret er den/de som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av eiendommen identifisert med gnr/bnr/fnr/snr, som her er 137/141/0/0. I grunnbok/matrikkel finnes oppdatert informasjon om eier(e). Her ser vi at det er tre privatpersoner (sladdet). Det betyr at det er disse privatpersonene samlet som får tilsendt faktura for årsgebyret.

Årsgebyret er todelt og består av en fast del og en variabel del.

Den faste delen består av et *abonnementsgebyr*. Det skilles mellom boligeiendom og nærings-/kombinasjonseiendom. Vi ser av informasjon i matrikkelen at det på eksempeleiendommen er et bygg av typen *enebolig*. Denne eiendommen regnes derfor som *boligeiendom*. I § 4-3 ser vi at for boligeiendommer skal det betales et *abonnementsgebyr per boenhet*. Vi ser videre i matrikkelen at eiendommen består av 2 boenheter. Dette genererer for denne abonnenten fakturering av 2 * abonnementsgebyr for vann og 2 * abonnementsgebyr for avløp. Se fakturaeksempel nedenfor.

Den variable delen av årsgebyret består av et *forbruksgebyr*. For alle eiendommer gjelder at det skal være installert vannmåler, jmfør § 4-4. Eksempelabonnten er én eiendom og eneboligen har 1 vannmåler installert. Vannforbruket målt i m³ er grunnlaget for å beregne forbruksgebyr for vann og forbruksgebyr for avløp.

Det beregnes et a-konto-forbruk for vann og for avløp på begynnelsen av kalenderåret. Grunnlaget er fjorårets reelle vannforbruk målt i m³. Volumet ganges med årets volumgebyrsats for vann og for avløp. Når året er omme, avleses vannmåler og reelt forbruk beregnes og avregnes mot a-konto-forbruket. Oppgjøret faktureres/krediteres på neste års første kvartalsfaktura, sammen med neste års a-konto-forbruk.

Abonnten kan selv justere volumets størrelse om de vet at de vil bruke mer eller mindre enn året før. Det vil gjerne være aktuelt ved eierskifte og antall beboere avviker i stor grad fra tidligere til ny eier.

For helt nye abonnenter, som ikke har historisk forbruk, vil a-konto-forbruket beregnes ved stipulering, og faktoren for stipulert forbruk brukes det første året.

Fakturaeksempel:

Avgiftstype	Avg. bygg	Matr. bygg	VareNr.	Varenavn	Grunnlag	Enhet
Løpende	12235682	400		Abonnement vann bolig	2	Boenhet
Løpende	12235682	500		Abonnement avløp bolig	2	Boenhet
Løpende	12235682	310		A konto forbruk avløp i år	176	m3
Løpende	12235682	300		A konto forbruk vann i år	176	m3
Enkelt	12235682	700		Feiergebyr bolig	1	P.Løp
Enkelt	12235682	601		Helårsrenovasjon større	1	Stk

Faktura sendes tinglyst eier av eiendommen.

Nærings-/kombinasjonseiendom

Eksempelabonnet: Gnr/bnr/fnr/snr 141/83/0/0, Industriveien 1 A, næringseiendom med verkstedbygning.

Matrikkelinfo

- Grunneiendom - 3020 - 141/83/0/0
  - Bygg (1-1)
    - Verkstedbygning (212) - TB - 22859412
    - Tilbygg (T) - FA - 22859412 - 1
  - Bruksenheter (0-2)
  - Adresser (1)
    - 4750 Industriveien 1A
  - Forretninger (2)
    - Omnummerering - 01.01.2020
    - Fradeling av grunneiendom - 25.09.2000
  - Tinglyste eiere (1)
    - INDUSTRIVEIEN NÆRINGSEIENDOM AS - H - 1/1
  - Ikke tinglyste eiere
  - Eierhistorikk (3) (Tillegg)
  - Referanser (4)
  - Teiger (1)
    - Teig (7558,8) - Hovedteig

Tilknytningsgebyr næringseiendom

Eksempelabonneten gnr/bnr/fnr/snr 141/83/0/0 er allerede tilknyttet eiendom. De dataene som finnes i matrikkelen og i KOMTEK brukes kun som grunnlag for å eksemplifisere beregning av tilknytningsgebyr. Den videre beskrivelsen i punktet her er derfor kun et tenkt tilfelle hvor dataene som ligger registrert i systemet kun brukes som utgangspunkt for å vise hvordan tilknytningsgebyret ville ha blitt beregnet ved tilknytning «i dag».

Vi forutsetter her at denne tomten, gnr/bnr/fnr/snr 141/83/0/0, aldri har vært tilknyttet tidligere og det er søkt om igangsettingstillatelse (IG) for bygging av *verkstedbygning med tilbygg*. Godkjent IG trigger beregning av tilknytningsgebyr.

IG vil inneholde opplysninger om bygningstype *verkstedbygning med tilbygg*. Forutsetter at dette er 1 bruksenhet. § 3-2. andre ledd sier at «Engangsgebyret skal utgjøre et fast og likt beløp per bruksenhet». Eksempelabonneten er én eiendom og én bruksenhet. Det vil i alt her bli fakturert for 1 * tilknytningsgebyr for vann og 1 * tilknytningsgebyr for avløp.

Hvem har så ansvar for betaling av tilknytningsgebyret? I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 3 omhandler det som direkte vedrøre tilknytningsgebyret, og § 3-3. sier at «*Den som er abonnent på det tidspunkt gebyrplikt oppstår er ansvarlig for betaling av gebyret*». I § 1-2. punkt a. finner vi hva *abonnent* er: «*Eier/e eller fester/e av eiendom (...) som er godkjent eller krevd tilknyttet. (...)*». Av grunnbok/matrikkel fremgår at gnr/bnr/fnr/snr 141/83/0/0 eies av Industriveien Næringseiendom AS. Faktura for tilknytning vil bli sendt til den/de som står som eier(e) i matrikkelen på det tidspunktet gebyrplikten oppstår, dvs. da IG blir godkjent.

Årsgebyr næringseiendom

I § 2-1. fremgår det at den generelle *gebyrplikten* faller på *eier(e)/fester(e)* av fast eiendom. Kapittel 4 omhandler det som direkte vedrører årsgebyret. Abonnement for årsgebyr vil bli registrert i systemet KOMTEK gjeldende fra dato for midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, jmfør § 4-1. Ansvarlig for å betale årsgebyret er den/de som til enhver tid står som eier(e)/fester(e) av eiendommen identifisert med gnr/bnr/fnr/snr, som her er 141/83/0/0. I grunnbok/matrikkel finnes oppdatert informasjon om eier(e). Her ser vi at det Industriveien Næringseiendom AS. Det betyr at dette firmaet får tilsendt faktura for årsgebyret.

Årsgebyret er todelt og består av en fast del og en variabel del.

Den faste delen består av et *abonnementsgebyr*. Det skilles mellom boligeiendom og nærings-/kombinasjonseiendom. Vi ser av informasjon i matrikkelen at det på eksempeleiendommen er et bygg av typen *verkstedbygning*. Denne eiendommen regnes derfor som *næringseiendom*. I § 4-3. ser vi at for næringseiendommer skal det betales *abonnementsgebyr etter fastsatte kategorier* som representerer et mål på kapasiteten som leveres til eiendommen. Videre står det at «*kategori avgjøres av nominell diameter på eiendommens vanninntaksledning. (...) For eiendommer hvor kommunen ikke kjenner vanninntaksledningens dimensjon fastsettes abonnentens kategori utfra historisk høyeste vannforbruk*». Eksempelabonnenten har historisk høyeste vannforbruk i intervallet 1000-2999 m³. Dette tilsvarer nominell dimensjon på inntaksledningen i intervallet 42-91 mm. Denne abonnenten plasseres i kategori 3 som tilsvarer fakturering av 6 * abonnementsgebyr for vann og 6 * abonnementsgebyr for avløp. Se fakturaeksempel nedenfor, samt tabellen i veiledning § 4-3.

Når diameter på eiendommens vanninntaksledning(er) er kjent (typiske nye abonnenter), eller diameter blir målt/dokumentert, vil dette være førende for plassering i abonnementsgebyr kategori for eiendommen. Se eksempel nedenfor.

Den variable delen av årsgebyret består av et *forbruksgebyr*. For alle eiendommer gjelder at det skal være installert vannmåler, jmfør § 4-4. Eksempelabonnenten er én eiendom og har 1 vannmåler installert. Vannforbruket målt i m³ er grunnlaget for å beregne forbruksgebyr for vann og forbruksgebyr for avløp.

Det beregnes et a-konto-forbruk for vann og for avløp på begynnelsen av kalenderåret. Grunnlaget er fjorårets reelle vannforbruk målt i m³. Volumet ganges med årets volumgebyrsats for vann og for avløp. Når året er omme, avleses vannmåler og reelt forbruk beregnes og avregnes mot a-konto-forbruket. Oppgjøret faktureres/krediteres på neste års første kvartalsfaktura, sammen med neste års a-konto-forbruk.

Abonnenten kan selv justere volumets størrelse om de vet at de vil bruke mer eller mindre enn året før. Det vil gjerne være aktuelt ved eierskifte og antall beboere avviker i stor grad fra tidligere til ny eier.

For helt nye abonnenter, som ikke har historisk forbruk, vil a-konto-forbruket beregnes ved stipulering, og faktoren for stipulert forbruk brukes det første året.

Fakturaeksempel:

Avgiftstype	Avg. bygg	Matr. bygg	VareNr.	Varenavn	Grunnlag	Enhet
Løpende	22859412	412		Abonnement vann næring 1000-2999 m3	1	Enhet
Løpende	22859412	512		Abonnement avløp næring 1000-2999 m3	1	Enhet
Løpende	22859412	310		A konto forbruk avløp i år	1304	m3
Løpende	22859412	300		A konto forbruk vann i år	1304	m3
Løpende	22859412	821		Kontrollgebyr – oljeholdig avløpsvann	1	Enhet

Faktura sendes tinglyst eier:

Regnm. - Industriveien Næringseiendom As
Organisasjonsnr: 992062371
C/o Høegh Eiendom As
Postboks 2416
0201 Oslo

Eksempler på plassering i abonnementsgebyr kategori der dimensjon på vanninntaksledning blir målt/dokumentert, eller er kjent

Nedenfor følger noen eksempler på plassering i abonnementskategori når eiendommens vanninntaksledning er kjent eller ledningsdimensjonen er blitt målt/dokumentert.

Avgrening fra kommunal hovedledning som forsyner flere eiendommer – privat fellesledning

En nærings- og kombinasjonseiendom skal plasseres i kategori for abonnementsgebyr vann og avløp primært etter nominell dimensjon på vanninntaksledningen ved avgreningspunktet. Dette punktet vil typisk være overgangen fra kommunal hovedledning til privat stikkledning. I dette eksempelet ligger avgreningspunktet i kummen merket med rødt på bildet over. Det er kun en avgrening til eiendommene fra kommunal hovedledning. Diameteren på den private stikkledningen er 200 mm, som tilsvarer abonnementsgebyr kategori 6:

Tabellen nedenfor viser kategorisering av abonnementsgebyr for nærings- og kombinasjonseiendom:

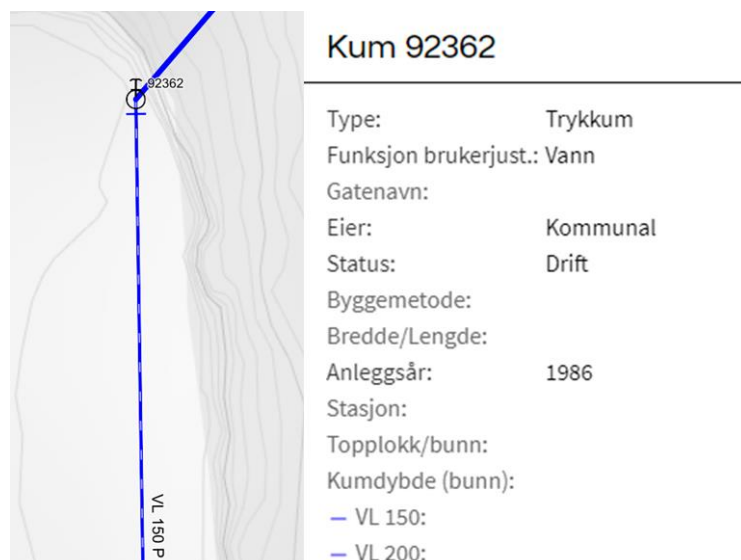
Nominell dimensjon inntaksledning	Historisk forbruk	Nærings- /kombinasjonseiendom	Antall abonnements-gebyr
0 - 33 mm	0-299 m3	Kategori 1	1
34 - 41 mm	300-999 m3	Kategori 2	3
42 - 91 mm	1.000-2.999 m3	Kategori 3	6
92 - 111 mm	3.000-5.999 m3	Kategori 4	12
112 - 151 mm	6.000-19.999 m3	Kategori 5	24
152 - 201 mm	20.000-49.999 m3	Kategori 6	50
202 - 251 mm	50.000-149.999 m3	Kategori 7	100
252 - 301 mm	150.000-499.000 m3	Kategori 8	150
Over 302 mm	Over 500.000 m3	Kategori 9	300

Tabell 1 - Kategorisering av abonnementsgebyr for nærings- og kombinasjonseiendom

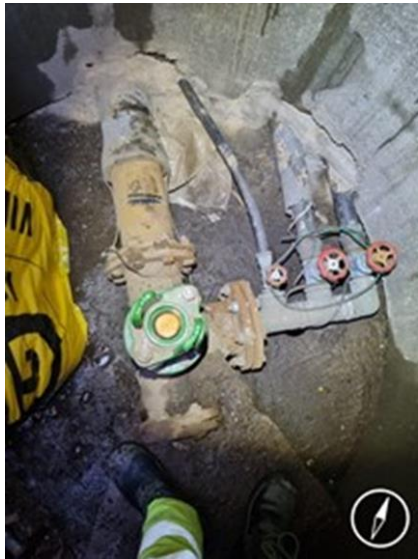
Videre ser vi at den private stikkledningen forsyner 2 eiendommer, nr. 14B og 14C. Abonnementsgebyr kategorien for fellesledningen vil her bli fordelt etter antallsbrøk mellom disse to eiendommene. Det vil si 0,5 stk. Kategori 6 vann og 0,5 stk. Kategori 6 avløp til hver av eiendommene.

Privat fellesledning som forsyner brannhydrant og flere eiendommer

Dersom en privat stikkledning forsyner brannvann, vil avgreningspunktet for kategori plassering flyttes til kummen der brannvann uttaket ligger. I eksempelet nedenfor er diameteren på den private stikkledningen som er avgrenet fra kommunal hovedledning, 150 mm.

På den private stikkledning i eksempelet finner vi at den forsyner brannvann:

Kum 15997

Type:	Trykkum
Funksjon brukerjust.:	Vann
Gatenavn:	
Eier:	Privat (bygningseier)
Status:	Drift
Byggemetode:	
Bredde/Lengde:	
Anleggsår:	1986
Stasjon:	
Topplukk/bunn:	
Kumdybde (bunn):	
— VL 150:	
— VL 40:	

Fra brannvann kummen er det 3 avgreninger som forsyner hver sin eiendom. Her vil dimensjonen på hver av disse 3 avgreningene være førende for plassering i abonnementsgebyr kategori for de aktuelle eiendommene.